

se je s sestrami sprl ter ustrelil sestro Marijo in njenega zaročnika. Nato je ustrelil še svojo drugo sestro Gastanello. Tretjo sestro je hotel tudi umoriti, dvakrat je ustrelil nanjo, a je ni zadel. Tedaj je pri tekla mati ter dejala sinu: «Ustrelj še mene!» Sin pa je odgovoril: «Tebe ne, mati!» ter ustrelil sebe samega. Morilčev oče je umrl lani v blaznici, zato bržčas tudi morilec ni bil duševno zdrav.

Gospodarske stvari.

Kako se iz vina odpravi duh po žveplu, ki je vanje prišel vsled žveplanja trt proti plesnobi? Odgovor: Če ima vino le malo duha po žveplu, ga že izgubi, če se enkrat pretoči, samo da pride zelo z zrakom v dotiko; če pa že močno diši, potem je pri pretakanju treba dejati v škaf bakrenih rečij, kakor lonce, pokrovke i. t. d., potem pa še v lij, če ni bakren. Žveplo se spoji z bakrom, zato je bakrene reči večkrat obrisati. — Duh po žveplu se vinu tudi odvzame, če se pretoči v zažveplan sod.

Kako naj kmetovalci obvarujejo svoje kožuho-vine pred molji? Odgovor: Na pomlad, ko se kožuho-vina ne rabi več, se dobro osnaži in otolče, potem pa zavije v gosto platno ali v popir in se spravi v zaboj, v kterege moljeve večje ne morejo. Zaboj ali skrinja ne sme imeti nobenih luken ali špranj, zato naj se vse odprtine z močnim popirjem dobro zalepijo. Med kožuhovino se potrese mrčesni prah (Insectenpulver) ali pa kafra, in popir ali platno, v katero se zavije kožuhovina, naj se poškopri s trpentinovim oljem. Za zavijanje je najboljši tiskan popir, na pr. stari časniki.

Kako se kravi odpravi razvada, da ne bo sama sebe sesala? Krava ima sedaj prvo tele. Odgovor: Prvo sredstvo kravi odpraviti razvado, da ne bo sama sebe sesala je, da jo tako privežete, da ne bo mogla do vimena. To pa ni vselej lahko narediti, zato priporočajo kravi dati okol vrata španski zavrtnik, ki ji onemogočuje vrat nazaj vkloniti. Ta zavrtnik obstoji iz pločic, kakih 15 do 20 cm. dolgih, ki se med seboj zvežejo kakor vrvna lestvica in se potem obesijo kakor zavrtnik okol vrata. Krava, ki ima tak zavrtnik, ne more več z vratom prosto gibati, in tudi ne more do vimena.

Znaki zdravja pri konjih. 1. Konj, če ga peljemo iz hleva, mora biti zelo pazen na vse, kar se godi okrog njega. 2. Konjsko oko mora biti živahno, pa tudi zaupno. 3. Nosne sluznice morajo biti bledorodeče. Preveč blede sluznice so znak malokrvnosti. Ako se konj živahno pregiblje, morajo biti živordeče. Če pa imajo živordeče sluznice počivajoči konji, je to znak, da jim kri tišči v glavo. Nosna sluznica mora biti nekoliko vlažna. Po presuhi nosni sluznici lahko sumimo, da je konj grozničav. 4. Zdravim konjem ne sme iz nosa teči. Če opazimo le nekaj kapljic vodene tekočine, to nič ne škodi. Če pa se opazi malo sive ali krvave drobljive snovi, ki izteka le iz ene nosnice, je to sumen znak smrkvosti. Gnojen in obilen smrkelj iz obeh nosnic se navadno izteka

smolikavim konjem. Če pa smrkelj ali sapa zelo smrdi, je to znak, da so v nosu ali v pljučih gnojna uljesa. 5. Konjske nosnice morajo biti na koncu čiste in suhe. Krastave ali zamazane nosnice so sumne, da iz njih izteka tekočina vsled kake nevarne bolezni; to se pogosto opaža pri smrkavosti. 6. Očesna sluznica mora biti bledorodeča. Če sta očesna sluznica in pa vidni del belega v očesu rumena, lahko z gotovostjo sklepamo na kako bolezen na jetrih. 7. Koža naj bode mehka in prožna. 8. Dlaka mora biti pri zdravih konjih gladka in svetla. Zdravemu konju se dlaka ne sme dati rada ruvati. Gladka, pritisnjena in svetla dlaka je vedno znak dobrega počutenja in finega ustroja. Pri popolnoma zdravih, pa težjih konjih pa je dlaka večkrat tudi bolj groba. Te živali so vztrajne, neobčutne proti slabemu vremenu. Tudi pri žrebetih dlaka ni nikdar tako svetla in gladka kakor pri odrastih konjih. Kadar se konj spomladi in jeseni goli, nima tako svetle dlake, naj bo še tako zdrav. Zdravi konji se spomladi in jeseni redno golijo (menjajo dlako.) Zdi se, da se konj začne goliti, kadar spomladi nastopi gorko, jeseni pa zimsko vreme. 9. Če je konj zelo mršav (suh), je bil ali dolgo časa slabo krmljen, ali pa bolan, da se ni mogel redno hraniti ali ne redno prebavljati. Če konji radi jedo in pravilno prebavljajo, pa so vendar zelo mršavi in slabi v dlaki, potem lahko sklepamo na hude bolezni, na n. pr. smrkavost. 10. Telesna toplina mora biti na površju enakomerna. Ušesa, vrat in život morajo biti pri zdravih živalih zmerno topli. Le noge so navadno nekoliko mrzlejšje. Mrzla ali mokromrzla ušesa so pri bolnih konjih vedno zelo slabo znamenje. Če se toplina na dnu ušes zelo hitro menja, če je spodaj pri ušesih zdaj vroča, zdaj mrzla, potem je žival mrzličeva. 11. Zdrava žival dihne 10—14 krat v minuti, če miruje. Pri dihanju se sme videti le rahlo gibanje nosnic in lahko dviganje in upadanje lakotnic. Zdrave živali dihajo popolnoma tiho. Če se čujejo grgrajoči ali žvižgajoči glasovi, ali če se z roko, ki se položi na jabolko, čuti določno šumenje, potem so v goltancu in jabolku vnetja, nabran žlem, ali celo huda vnetja, vsled katerih so se sopila zožila. 12. Zdravi konji ne smejo kašljati. Tudi na umeten način se kašelj ne sme lahko povzročiti, če se pritisne na jabolko. Če se kašelj lahko povzroči, je to znak, da je jabolko ali sapnik vnet ali dražljiv. Če žival večkrat kašlja brez vzroka in je kašelj slaboten, kratek, tih, potem se lahko slutiti, da je konj nadušljiv. 13. Zdravemu konju žila vdari 40—48 krat na minuto. Konju se najlaže na žilo tipa na čeljustni vtripljki. Tisti pa, ki niso vajeni tako na žilo tipati, bolje store, če poslušajo, kako srce vtriplje, in štejejo vdarce. Taki pritisnejo uho v bližino k srcu. 14. Še bolj zanesljivo se mrzlica spozna z merjenjem topline kakor pa, če se štejejo vtripljke žile. Za to pa je potreben poseben toplomer, ki se konju vtakne v mastnik in se notri pusti 3—4 minute. Pri zdravih konjih toplina ne znaša čez 39° C. Pri tem delu mora preiskovalec biti zelo previden. 15. Zdravi konji jedo, tudi če so že nakrmljeni, pri-

ljubljenе reči prav radi, na pr. kruh, sladkor i. t. d. Kadar pride čas krmljenja, določno kažejo, da so lačni in hočejo jesti; nemirni so, kopljejo in bijejo ob tla, rezgetajo in se živahno nazaj ozirajo, posebno tedaj, če so sosedni konji že dobili svojo krmo. Če konji povešene glave mirno stojе poleg drugih zročih konj, je to znak, da se ne počutijo dobro, ali pa da so pretrudni. Položeno krmo morajo konji radi jemati in živahno žvečiti. Če konj naenkrat preneha grizti grizlje, ki ga ima v gobcu, ne da bi ga bilo v nje-

govem obližju kaj zmotilo, je znak motenih možg ali bolnih zob. Če žival dobro krmo varno zveči večkrat preneha, ali celo grizlje, ki ga je že žveč la, izpusti iz gobca, so temu najbrž vzrok bolni z je ali zobne konice (osti.) Če konji, ki oves poznajo jedo le travo, slamo ali seno, oves pa puščajo, bolni, in njih želodec ali pa njih gobec ni v red. Zelo slabo znamenje, če konji puščajo dobro in ravno krmo, žro pa umazano steljo, žaganje, pese zemljo i. t. d.

(Konec prihodnjič.)

Štajerska
ROGACKA
KISLA VODA **Jempel** in Styria v relec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda. 79

Učenca, ki ima veselje do usnjarstva, sprejme pri **Jožef Goriupp** usnjarju v Ptuj.

Učenca s primerno šolsko izobrazbo, poštenih starišev, ki ima veselje do pe stva, sprejme v učenje **Johann Baumgartner**, pek pri Sv. Marjeti ob Pesnici Mariboru. 205

Traun & Stiger
v Celji.
Trgovina z špecarijskim, kolonjalnim bla gom, sladčicam (delikatese) in mineralno vodo na debelo in drobno. 23

G. SCHMIDL -NO
nasledniki v Celji
Rotovška ulica I „zum Bischof“ Glavni trg 20
trgovina z suknenim, rokotovornim, platnenim, drobni tkanim in novošegnim blagom.
Največja in najstarejša zaloga šivalnih strojev in bicikelnov.
Obrazci se brezplačno določijo in vsem zunajm naročilam najhitreje in po vsem vstreže.

Najizvrstnejši in priznано najboljši
plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezila, za travnike in mah, razdeljene in diagonalne, poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine, **sejalne stroje „Agricola“**, stroji za košnjo in žetev, travo, deteljo in žito, grablje za seno in žetev, za obračanje mrve, patentovane aparate za sušenje sadja, zelenjave i. t. d. **Preše za vino in sadje**, kakor za vse druge porabe, sadne in grozdne mline, stroji za obiranje grozdja, **stroje za rezanico** na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahko za goniti pri čimur se pri hrani 40% moči. **Mline za šrot**, ribežne za repo, **stroji za mlatiti** s patentovanimi valjčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vitál in za na paro.



víteli (kupje) za vpregati 1 do 6 voznih živalij. Najnovejše žitne čistilnice, — trijerji za roškanje turšice. **„Syphonia“**, prenesljive štedilne peči, parnike za krmo, preše za seno in slamo na roko, pritrldjive in za prepeljati, kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje in razpošilja ga rantirano po najnovejši konstrukciji



Ph. Mayfarth & Co.
C. kr. edino priv. tovarne kmetijskih strojev, livarna in fužina na par. Vstavljeno 1872. na Dunaju III, 750 delavcev. Taborstrasse šte. 71.
Odlikovana z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami na vseh večjih razstavah.
Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastoj. — Zastopniki in pre kupci se iščejo.
Dopisuje se tudi v slovenščini. 98